

Uchwała Nr SO-11/0954/107/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 17 kwietnia 2023 roku

w sprawie: wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Pępowo za 2022 rok
wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony Zarządzeniem Nr 6/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 lutego 2023 roku w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Zdzisław Drost

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668), w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Pępowo sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie Wójta Gminy Pępowo z wykonania budżetu za rok 2022, przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2023 roku wraz z informacją o stanie mienia komunalnego za okres od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. i objaśnieniami (zamiast informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego – vide art. 267 ust. 1 pkt 2 ustawy). Do sprawozdania załączono Zarządzenie Wójta w sprawie przyjęcia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Pępowo za rok 2022.

Wraz ze sprawozdaniem rocznym zbędnie przedłożono: „Sprawozdanie z działalności finansowej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Pępowie w roku 2022” oraz „Sprawozdanie opisowe z wykonania budżetu w Szkole Podstawowej im. Powstańców Wielkopolskich w Skoraszewicach w okresie od 01.01.2022 do 31.12.2022 r.”.

W art. 211 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustawodawca zawarł definicję budżetu, z której wynika, że budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów

i rozchodów tej jednostki. Z kolei, z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta) regionalnej izbie obrachunkowej sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2022 rok (ze zmianami), uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej (ze zmianami) oraz ze sprawozdaniami za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2022 roku, przedkładanymi Izbie.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

- 1) W części opisowej Wójt przedstawił wykonanie budżetu Gminy w 2022 roku. Omówił realizację dochodów według poszczególnych źródeł, następnie podał wielkość zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych. Zostały także wykazane ulgi udzielone na podstawie ustawy o podatku rolnym. W dalszej kolejności Wójt omówił wydatki majątkowe poniesione na poszczególne zadania. Wykonanie pozostałych wydatków zostało przedstawione według działów klasyfikacji budżetowej. Przy opisie działu 801 – „Oświata i wychowanie” podano również informację o dołączonych sprawozdaniach z działalności finansowej szkół podstawowych. W dalszej części zostały opisane stan należności i stan zobowiązań Gminy na koniec 2022 roku.
- 2) W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono m.in.:
 - wykonanie dochodów budżetu,
 - wykonanie wydatków budżetu,
 - wydatki funduszu sołeckiego,
 - wykonanie przychodów i rozchodów,
 - realizację dotacji celowych udzielanych z budżetu Gminy Pępowo,
 - inwestycje planowane na 2022 rok – wykonanie według stanu na 31.12.2022 r.,
 - zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych za 2022 rok – w załączonej tabeli przedstawiono plan na dzień 01.01.2022 r. i 31.12.2022 r. oraz wykonanie na dzień 31.12.2022 r., czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
 - realizację dochodów i wydatków rachunku z Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy za 2022 rok,
 - wykonanie wydatków finansowanych środkami otrzymanymi w ramach konkursu „Rosnąca Odporność”,

- realizację dochodów i wydatków finansowanych ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 za 2022 rok.

W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2022 rok oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach przedkładanych Izbie wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji opisanych w punkcie VII niniejszej opinii.
- III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet roku 2022 został wykonany z nadwyżką w kwocie 873.637,85 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 829.474,49 zł). Wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:
 - a) dochody wykonano w wysokości 36.783.779,34 zł, tj. 95,45 % planu, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w kwocie 36.548.925,16 zł, tj. 98,90 % planu,
 - dochody majątkowe wykonano w kwocie 234.854,18 zł, tj. 14,86 % planu,
 - b) wydatki wykonano w wysokości 35.910.141,49 zł, tj. 91,22 % planu, w tym:
 - wydatki bieżące wykonano w kwocie 30.605.544,36 zł, tj. 91,14 % planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w kwocie 5.304.597,13 zł, tj. 91,69 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Na wykonane przychody składały się wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy, które zrealizowano w kwocie 4.473.443,11 zł, niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.186.490,05 zł oraz nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w pkt 8 w kwocie 1.503.413,98 zł.

Rozchody budżetu zrealizowano w kwocie 625.300,00 zł z przeznaczeniem na spłaty kredytów i pożyczek. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2022”.

Ze Sprawozdania z wykonania budżetu wynika, że Gmina posiada zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na łączną kwotę 3.708.786,40 zł, co stanowi 10,08 % wykonanych dochodów. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-Z – „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2022 roku”.

- IV. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 159.852,25 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 164.519,80 zł (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0270 – „Wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych”).

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0270	54.764,87	54.764,87	85153	26.000,00	20.727,90
75618 § 0480	109.803,48	109.754,93	85154	192.171,93	139.124,35
Razem:	164.568,35	164.519,80	Razem:	218.171,93	159.852,25

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165, z późn. zm.) *„Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 (zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) i art. 18¹ (jedorazowe zezwożenia na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ (pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwożeń na sprzedaż napojów alkoholowych) będą wykorzystywane na realizację:*

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,*
 - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w przepisach art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2*
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.*

Stosownie do przepisu art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust. 11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

- V. Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (§ 4440) został wykonany w nienależytej wysokości w następującej podziałce klasyfikacji budżetowej:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie	%
852	85219	4440	9.202,84	7.539,87	81,92

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 923, z późn. zm.) „*równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)*”. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zfs (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu jak i wykonania.

- VI. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Pępowo realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

- VII. Analiza Sprawozdania wykazała następujące uchybienia:

- 1) str. 2 Sprawozdania, w części opisującej dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej w dz. 750 rozdz. 75011 § 2010 wykonanie wykazano w kwocie 56.177,24 zł zamiast 56.535,00 zł, jak wynika ze sprawozdania Rb-50 – „Sprawozdanie o dotacjach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy: IV kwartał roku 2022” (również w części tabelarycznej przedstawiającej wykonanie budżetu Gminy Pępowo za 2022 rok została wykazana błędna kwota dotacji),
- 2) w tabeli pn. „Informacja o wykonaniu przychodów i rozchodów budżetu za 2022 rok” wystąpił błąd pisarski mianowicie, wymieniając elementy składowe przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (§ 905) kwotę środków z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie planu wykazano w wysokości 56.603,58 zł zamiast 53.603,58 zł, błąd pozostał bez wpływu na podsumowanie,
- 3) w tabeli pn. „Wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej za 2022 rok” dochody w dziale 900, rozdziale 90019, § 0690 w zakresie planu wykazano w kwocie 38.779,74 zł a w zakresie wykonania w kwocie 39.776,49 zł, natomiast wydatki w dziale 900, rozdziale 90003 przedstawiono w następujący sposób:

§	Plan na 31.12.2022 r.	Wykonanie na 31.12.2022 r.
4210	2.746,00	2.746,00
4300	34.237,29	34.237,29
4430	2.793,20	2.793,20
Razem:	39.776,49	39.776,49

Z kolei, z uchwały budżetowej, po zmianach dokonanych uchwałą Nr XL/299/2022 z dnia 29.06.2022 r., z załącznika Nr 8 pn. „Dochody z wpływów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo ochrony środowiska oraz finansowane nimi wydatki na zadania z zakresu ochrony środowiska na 2022 rok” wynika, że w zakresie wydatków plan wykazano tylko w § 4300 w kwocie 38.779,74 zł,

- 4) w tabeli pn. „Realizacja planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej za 2022 rok” w dz. 855 rozdz. 85502 § 0980 po stronie planu wykazano 0,00 zł, podczas gdy ze sprawozdania Rb-27ZZ – „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami okres sprawozdawczy: od początku roku do końca IV kwartału roku 2022” wynika kwota 45.000,00 zł,
- 5) w tabeli pn. „Realizacja dochodów i wydatków finansowanych ze środków funduszu przeciwdziałania COVID-19 za 2022 rok” po stronie wykonania w podsumowaniu działu 853 oraz rozdziału 85395 wpisano kwotę 3.581.730,00 zł, podczas gdy z podliczenia rachunkowego wynika kwota 3.581.729,64 zł. Powyższe skutkuje błędnym wykazaniem kwoty razem wydatków wykonanych, bowiem podano kwotę 3.589.596,24 zł zamiast 3.589.595,88 zł.

VIII. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
750	75023	457	0	950,00	783,11
855	85502	458	0	2.000,00	156,44
921	92109	457	0	200,00	30,00

W złożonym Sprawozdaniu odnośnie wydatków z tytułu odsetek Wójt wyjaśnił, że:

- w dz. 750 rozdz. 75023 § 4570 są to „*odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat w kwocie 783,11 zł odsetki do ZUS dot. korekty za lata 2020-2021*”,
- w dz. 855 rozdz. 85502 § 4580 są to „*pozostałe odsetki w kwocie 156,44 zł zwrot do Urzędu Wojewódzkiego za nienależnie pobrane świadczenia za 2021 rok*”,
- w dz. 921 rozdz. 92109 § 4570 są to „*odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu pozostałych podatków i opłat w kwocie 30,00 zł*”.

- IX. Sprawozdanie zawiera tabelaryczne zestawienie pn. „Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich w latach 2022-2030 Gminy Pępowo”, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
- X. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.